

Оскаржуємо по-старому та по-новому, прийнято нові розміри та порядок здійснення оплати за скарги

На засіданні Уряду 22 квітня прийнято Постанову від 22 квітня 2020 р. № 292 «Про встановлення розміру плати за подання скарги та затвердження Порядку здійснення плати за подання скарги до органу оскарження через електронну систему закупівель та її повернення суб'єкту оскарження» (далі — Постанова), яка врегульовує розмір плати, порядок здійснення плати за скаргу та її повернення суб'єктові оскарження.

Щодо набрання чинності

Постанова набирає чинності з дня введення в дію Закону України від 19 вересня 2019 р. № 114-ІХ «Про внесення змін до Закону України “Про публічні закупівлі” та деяких інших законодавчих актів України щодо вдосконалення публічних закупівель», але не раніше дня її опублікування, крім пункту 5 цієї постанови (у п. 5 Постанови зазначено, визнати такою, що втратила чинність, постанову Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 р. № 291 «Про встановлення розміру плати за подання скарги»). Пункт 5 Постанови набирає чинності з 1 січня 2021 року.

Розмір плати за скаргу, якщо торги проведено за попередньою редакцією Закону

У пункті 3 Постанови встановлено, що під час проведення процедур закупівель товарів, робіт і послуг, розпочатих до введення в дію Закону України від 19 вересня 2019 р. № 114-ІХ «Про внесення змін до Закону України “Про публічні закупівлі” та деяких інших законодавчих актів України щодо вдосконалення публічних закупівель», розмір плати за подання скарги суб'єктом оскарження в органі оскарження визначають відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 р. № 291 «Про встановлення розміру плати за подання скарги», а саме **5 тис. гривень** — у разі оскарження процедури закупівлі товарів або послуг та **15 тис. гривень** — у разі оскарження процедури закупівлі робіт.

Важливо! У разі оскарження процедур закупівель товарів, робіт і послуг, розпочатих до введення в дію Закону, учасник здійснює оскарження на підставі ст. 18 ЗУ «Про публічні закупівлі» № 922-VIII від 25.12.2015 зі змінами, внесеними згідно із Законом № 540-ІХ від 30.03.2020.

Тоді при поданні скарги загальні вимоги до скарги зазначені в ст. 18 попереднього Закону і скажник має обов'язково зазначити таку інформацію:

найменування замовника;

найменування та місцезнаходження скаржника;

підстави подання скарги, посилання на порушення процедури закупівлі або прийняті рішення, дії або бездіяльність замовника, фактичні обставини, що це можуть підтверджувати; обґрунтування наявності порушених прав та охоронюваних законом інтересів з приводу рішення, дії чи бездіяльності замовника, що суперечать законодавству у сфері публічних закупівель і внаслідок яких порушено право чи законні інтереси такої особи;

вимоги скаржника та їх обґрунтування.

Також до скарги потрібно додати:

підтвердження оплата за подання скарги, розмір якої визначає Кабінет Міністрів України (відповідно до Постанови КМУ № 291 від 23.03.2016 плата становить 5 тис. грн для товарів і послуг та 15 тис. грн у разі оскарження робіт);

документи та матеріали, що підтверджують порушення процедури закупівлі або неправомірності рішень, дій або бездіяльності замовника.

Розмір плати за подання скарги після введення Закону

За подання скарги до органу оскарження справляють плату в таких розмірах:

1) **0,3 відсотка очікуваної вартості предмета** закупівлі або його частини (лота) в разі оскарження такої частини предмета закупівлі (лота), але **не менш як 2 тис. гривень та не більш як 85 тис. гривень** — у разі оскарження:

тендерної документації;

технічних, кількісних та якісних характеристик предмета закупівлі та/або кваліфікаційних критеріїв до учасників відбору, установлених відповідно до вимог Закону України «Про особливості здійснення закупівель товарів, робіт і послуг для гарантованого забезпечення потреб оборони»;

прийнятих рішень, дії чи бездіяльності замовника, що відбулися:

до закінчення строку, встановленого для подання тендерних пропозицій;

до закінчення періоду, встановленого для подання цінових пропозицій відповідно до вимог Закону України «Про особливості здійснення закупівель товарів, робіт і послуг для гарантованого забезпечення потреб оборони».

Наприклад, учасник бере участь у процедурі закупівлі, очікувана вартість якої складає 2 000 000 грн. Якщо учасник захоче оскаржити умови тендерної документації, то йому доведеться сплатити — $2\,000\,000 \text{ грн} * 0,3\% = 6\,000 \text{ грн}$;

2) **2 тис. гривень** — у разі оскарження тендерної документації щодо умов проведення закупівель відповідно до Закону України «Про запровадження нових інвестиційних можливостей, гарантування прав та законних інтересів суб'єктів підприємницької діяльності для проведення масштабної енергомодернізації»;

3) **2 тис. гривень** — у разі оскарження рішень, дій чи бездіяльності замовника, які відбулися до проведення електронного аукціону в електронній системі закупівель відповідно до Закону України «Про запровадження нових інвестиційних можливостей, гарантування прав та законних інтересів суб'єктів підприємницької діяльності для проведення масштабної енергомодернізації»;

4) **0,6 відсотка очікуваної вартості предмета закупівлі** або його частини (лота) в разі оскарження такої частини предмета закупівлі (лота), або ціни енергосервісного договору, зазначеної суб'єктом оскарження у тендерній пропозиції відповідно до Закону України «Про запровадження нових інвестиційних можливостей, гарантування прав та законних інтересів суб'єктів підприємницької діяльності для проведення масштабної енергомодернізації», **але не менш як 3 тис. гривень та не більш як 170 тис. гривень** — у разі оскарження прийнятих рішень, дій чи бездіяльності замовника, які відбулися:

після оцінки тендерних пропозицій;

після розгляду тендерних пропозицій відповідно до статті 29 Закону України «Про публічні закупівлі»;

після розгляду тендерних пропозицій, поданих на перший етап конкурентного діалогу, на відповідність вимогам, встановленим у тендерній документації для першого етапу;

після розгляду документів, поданих учасником процедури закупівлі на кваліфікаційний відбір на першому етапі торгів з обмеженою участю, на відповідність вимогам, встановленим у тендерній документації для першого етапу, та оцінки кваліфікації учасників на першому етапі процедури торгів з обмеженою участю;

після оприлюднення в електронній системі закупівель повідомлення про намір

укласти договір про закупівлю.

Наприклад, учасник бере участь у процедурі закупівлі, очікувана вартість якої складає 1 000 000 грн. Якщо учасник захоче оскаржити визначення переможця, то йому доведеться сплатити — $1\,000\,000 \text{ грн} * 0,6\% = 6\,000 \text{ грн}$.

Розмір плати електронна система закупівель **розраховує автоматично** та округлює до наступних 10 гривень.

Порядок здійснення плати

Постановою затверджено **Порядок здійснення плати** за подання скарги до органу оскарження через електронну систему закупівель та її повернення суб'єктові оскарження (далі — Порядок).

Порядок визначає умови здійснення плати за подання скарги до органу оскарження (далі — плата за скаргу) через електронну систему закупівель та її повернення суб'єктові оскарження або перерахування до державного бюджету.

Відповідальний за забезпечення отримання плати

Державне підприємство «ПРОЗОРРО» (адміністратор електронної системи закупівель), що належить до сфери управління Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства, **визначено** відповідальним за забезпечення отримання плати за подання скарги до органу оскарження через електронну систему закупівель та її повернення суб'єктові оскарження або перерахування до державного бюджету.

Адміністратор повинен відкрити поточний рахунок у банку, в якому державі належать 75 відсотків і більше статутного капіталу, для зберігання коштів, отриманих від суб'єкта оскарження як плата за скаргу, їх перерахування до державного бюджету або повернення суб'єктові оскарження у випадках, передбачених Законом України «Про публічні закупівлі» (далі — Закон) та цим Порядком.

Адміністратор оприлюднює на вебпорталі Уповноваженого органу інформацію про реквізити рахунка для внесення плати за скаргу через електронну систему закупівель або інформацію про зміну таких реквізитів протягом одного робочого дня з дня внесення таких змін.

Плата за скаргу зберігається на окремому рахунку адміністратора **до дня перерахування ним коштів у випадках, передбачених пунктами 13 і 14 Порядку.**

Варіанти плати за скаргу

Плату за скаргу суб'єкт оскарження здійснює через електронну систему закупівель одним

із таких способів:

- 1) із застосуванням електронного платіжного засобу;
- 2) безготівковим переказом коштів з банківського рахунка суб'єкта оскарження.

Суб'єкт оскарження обов'язково зазначає реквізити рахунка, на який буде повернуто плату за скаргу у випадках, визначених Законом та цим Порядком.

Під час формування платіжного документа суб'єктом оскарження той зазначає всю інформацію, що міститься в шаблоні платіжного документа.

У разі невідповідності інформації, зазначеної суб'єктом оскарження в платіжному документі, шаблону платіжного документа такий платіж не зараховують як плату за скаргу. Скаргу вважають сплаченою з моменту зарахування коштів на окремий рахунок адміністратора.

Випадки, коли плату за скаргу перераховують до Державного бюджету України

Адміністратор перераховує плату за подання скарги до державного бюджету протягом двох робочих днів з дня оприлюднення в електронній системі закупівель рішення органу оскарження щодо:

- 1) відмови в задоволенні скарги;
- 2) залишення скарги без розгляду в разі, коли:

суб'єкт оскарження подав скаргу щодо того самого порушення, у тій самій процедурі закупівлі та на тих же підставах, що вже були предметом розгляду органу оскарження і щодо яких орган оскарження вже ухвалив відповідне рішення;

скарга не відповідає вимогам частин другої-п'ятої та дев'ятої статті 18 Закону;

до дня подання скарги замовник прийняв рішення про відміну тендеру чи визнання його таким, що не відбувся, відміну переговорної процедури закупівлі, крім випадку оскарження будь-якого з таких рішень;

- 3) припинення розгляду скарги в разі, коли суб'єкт оскарження подав скаргу щодо того самого порушення, у тій самій процедурі закупівлі та на тих же підставах, що вже були предметом розгляду органу оскарження і щодо яких орган оскарження вже ухвалив відповідне рішення або скарга не відповідає вимогам частин другої-п'ятої та дев'ятої статті 18 Закону та зазначені обставини орган оскарження встановив після прийняття скарги до розгляду.

Випадки, коли кошти за скаргу повернуть скаржникові

Адміністратор перераховує плату за подання скарги суб'єктові оскарження протягом двох робочих днів з дня оприлюднення в електронній системі закупівель рішення органу оскарження щодо:

- 1) **задоволення або часткового задоволення скарги;**
- 2) залишення скарги без розгляду в разі, коли замовник відповідно до Закону усунув порушення, зазначені в скарзі;
- 3) припинення розгляду скарги в разі, коли замовник відповідно до Закону усунув порушення, зазначені в скарзі.

Відповідно до пункту 14 Порядку, якщо кошти, що зараховані на окремий рахунок адміністратора й щодо яких відсутня інформація про платника та/або призначення платежу та які у зв'язку з відсутністю реквізитів та/або ідентифікатора скарги не можуть бути повернуті суб'єктові оскарження, перераховують до державного бюджету після закінчення трирічного строку їх збереження на окремому рахунку адміністратора в порядку, установленому законодавством.

У випадках та у строк, що зазначені в абзаці першому цього пункту, суб'єкт оскарження може звернутися до адміністратора з письмовою заявою про повернення сплачених ним коштів, до якої обов'язково додають документи, що підтверджують сплату таких коштів на окремий рахунок адміністратора. Адміністратор проводить перевірку інформації, зазначеної в такому зверненні. У разі підтвердження інформації кошти перераховують на рахунок суб'єкта оскарження протягом десяти робочих днів з дня реєстрації заяви суб'єкта оскарження адміністратором.

Отже, порядок затверджено, але ми розуміємо, що це тільки початок, для реалізації вищенаведених механізмів потрібно провести чималу роботу, починаючи від відкриття поточного рахунка адміністратором й закінчуючи технічною реалізацією зарахування коштів за скаргу та їх повернення через електронну систему закупівель.

Про особливості **та нюанси** роботи колегії з оскарження публічних закупівель на період карантину **читайте в інтерв'ю** [«Порядок участі сторін у засіданнях колегії уточнено. АМКУ розповідає про особливості та нюанси роботи в нових умовах» з першим заступником голови Антимонопольного комітету України Ольгою Піщанською](#).

На порталі radnuk.com.ua можна ознайомитись із такими публікаціями щодо оскарження:

[«Внесення плати за подання скарги. На що особливо слід звернути увагу учасникам-нерезидентам»;](#)

[«Інформація в документах, яку не вимагали, як підстава для відхилення»;](#)

«Пропозиція учасника із “чорного списку” Антимонопольного комітету: відхилити чи прийняти до розгляду?»;

«Лайфхаки позовів проти рішень органів Антимонопольного комітету України»;

«Одинадцять змін у новому Законі, на які варто звернути увагу при оскарженні»;

«Шість ситуацій з практики оскарження щодо наявності в учасників антикорупційної програми»;

«Виконання рішення органу оскарження».